

О.В. Галай

старший викладач

Уманський державний педагогічний університет

імені Павла Тичини

ПОЛІКУЛЬТУРНА ОСВІТА – АКТУАЛЬНА ПРОБЛЕМА СУЧАСНОЇ ШКОЛИ

Зближення країн світу та посилення їх взаємодії -- незаперечна закономірність розвитку сучасного суспільства. Величезний світ, який колись здавався неосяжним, і в якому налічується близько двох тисяч народів, сьогодні, беручи до уваги термінологію ЮНЕСКО, перетворюється в «глобальне селище».

Проте, глобалізація світу – це суперечливе та неоднозначне явище. З одного боку, вона об'єднує народи в господарській діяльності, сприяю прискоренню науково-технічного прогресу, руйнує бар'єри між народами; з іншого боку – несе загрозу стирання етнічної та культурної самобутності народів, уніфікації життя за чужими стандартами, що часто викликає опір та прагнення захищати і зберігати унікальність своєї культури.

Як бачимо, процес глобалізації з усіма його протиріччями висуває ставить перед галуззю освіти надважливе завдання – підготувати молодь до життя в багатонаціональному та полікультурному середовищі, формувати здатність спілкування та співпраці з представниками різноманітних національностей. В зв'язку з цим все більшого зачення набувають ідеї народної педагогіки, зростає вплив релігії на формування та становлення особистості. Виконання цього завдання невід'ємно пов'язане з аналізом відповідних ідей, концепцій, теорій в класичній філософії та педагогіці. Адже ідеї полікультурності та полікультурної освіти не є продуктом виключно сучасних життєвих реалій. Їх

торкалися великі мислителі минулого. Так, наприклад, іще в XVI столітті Ян Амос Коменський обґрунтовував необхідність програми універсального виховання «для всього роду людського [1;383]. Розумінням сутності, цілей та функцій полікультурної освіти пронизані ідеї Н.К.Реріха, який під терміном «єднання культур» розуміє мирне співіснування різних народів.

То які ж завдання, цілі та основні напрямки реалізації полікультурної освіти в умовах сучасної загальноосвітньої школи України? Впродовж десятиліть іще тоді радянська школа накопичила цінний досвід інтернаціонального виховання учнів. Це включало клуби інтернаціональної дружби, фестивалі, подорожі, екскурсії, спільний відпочинок дітей та підлітків різних національностей. Це формувало добрі, людські міжнаціональні стосунки. Однак, глибокі зміни в світі українського суспільства вимагають нових підходів до цієї проблеми, які зможуть забезпечувати полікультурну освіту. Сьогодні цілі полікультурної освіти полягають в формуванні особистості, придатної до активної та ефективної життєдіяльності в багатонаціональному та полікультурному середовищі, яка б володіла розвиненим почуттям розуміння та поваги інших культур, здатністю жити в мирі та злагоді з людьми різних національностей.

Література

1. Коменський Я. А. Избранные педагогические сочинения. – Т.2. С383.
2. Byram M., Morgan C. Teaching-and-Learning Language-and-Culture/ -- Clevedon, Philadelphia: Multicultural Matters LTD. – 1994. – 219p.